

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ
กำนันและผู้ใหญ่บ้านในเขตพื้นที่ตำบลบัวค้อ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามได้ดำเนินการศึกษา
ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ได้แก่ประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ในเขตพื้นที่

ตำบลบัวค้อ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 4,441 คน (สำนักทะเบียนราษฎร อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ณ วันที่ 10 ตุลาคม 2553)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ในเขตพื้นที่

ตำบลบัวค้อ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 367 คนโดยใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Yamane. 1973 : 727) ตามสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

จากสูตร กำหนดการแทนค่าดังนี้

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

e แทน ค่าความคลาดเคลื่อน (กำหนดให้ = .05)

แทนค่าจากสูตร

$$n = \frac{4,441}{1 + 4,441 \times .05^2} = \frac{4,441}{1 + 4,441 \times .05^2} = \frac{4,441}{12.1025} = 366.94$$

เพื่อให้เป็นไปตามหลักของการศึกษาวิจัย จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนเต็ม คือ 367 คน

3. การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

3.1 ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยให้แต่ละหมู่บ้านเป็น 1 หน่วยของการศึกษา จากนั้นหาสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้านด้วยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ ดังนี้

$$\text{สูตร} = \frac{\text{จำนวนคนแต่ละหมู่บ้าน} \times \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$$

ตัวอย่าง หมู่บ้านโนนมี จำนวนประชากรทั้งหมดจำนวน 532 คน

$$\text{แทนค่าตามสูตร} = \frac{532 \times 367}{4,441}$$

$$= 43.96$$

$$= 44 \text{ คน}$$

3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จากการดำเนินการดังกล่าวได้กลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่

ตำบลบัวคือ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ดังปรากฏในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง อายุ 15 ปีขึ้นไปในเขตพื้นที่ตำบลบัวค้อ อำเภอเมือง
จังหวัดมหาสารคาม

ตำบล/หมู่บ้าน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง (คน)
	ชาย	หญิง	รวม	รวม
หมู่ที่ 1 บ้านบัวค้อ	221	199	420	34
หมู่ที่ 2 บ้านโนนมี	271	261	532	44
หมู่ที่ 3 บ้านโคก	185	202	387	32
หมู่ที่ 4 บ้านหนองบัว	398	437	835	69
หมู่ที่ 5 บ้านหนองค้อ	248	260	508	41
หมู่ที่ 6 บ้านน้ำจั้น	121	128	249	21
หมู่ที่ 7 บ้านหนองคูณ	203	178	381	32
หมู่ที่ 8 บ้านสวนอ้อย	130	128	258	22
หมู่ที่ 9 บ้านโคก	178	176	354	30
หมู่ที่ 10 บ้านบัวค้อ	257	260	517	42
รวม	2,212	2,229	4,441	367

3.3 ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับ

สลาก จากจำนวนประชากรของแต่ละหมู่บ้าน โดยผู้ช่วยผู้ศึกษาเขียนชื่อประชากรในแต่ละหมู่บ้านทุกคนลงในแผ่นกระดาษ ใช้ 1 แผ่น ต่อหนึ่งชื่อลงในกล่อง แล้วจึงหยิบขึ้นทีละแผ่น เมื่อจับได้ชื่อใดก็ให้บันทึกไว้แล้วนำกลับลงไป ในกล่องเพื่อให้แต่ละชื่อมีโอกาสถูกเลือกเท่าๆกัน ถ้าจับได้รายชื่อเดิมก็ให้จับใหม่ จนครบจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้านในเขตพื้นที่ตำบลบัวค้อ อำเภอเมือง มหาสารคามจำนวน 10 หมู่บ้าน ได้รายชื่อรวมทั้งสิ้น 367 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถาม แบบปลายปิดและปลายเปิด แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของกำนันและ ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตพื้นที่ตำบลบัวค้อ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดี พอใช้ ควรปรับปรุงและควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของประชาชนที่มี ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้านในเขตพื้นที่ตำบลบัวค้อ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

วิธีดำเนินการการสร้างเครื่องมือในการศึกษา

1. การสร้างเครื่องมือ

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน

1.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม ทั้งแบบสอบถามปลายเปิดและแบบสอบถามปลายปิด

1.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไข

1.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อพิจารณา

ด้านโครงสร้างและเนื้อหา ด้านภาษา และด้านการให้วัดผลและประเมินผล โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์ โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence Index หรือ IOC) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 249) ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านได้แก่

2539 : 249) ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านได้แก่

1) นายเมธี สุพรรณฝ่าย วุฒิ ปร.ม.ตำแหน่ง นายอำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2) นางกาญจนา สวนประดิษฐ์ วุฒิ ศศ.ม (ภาษาไทย) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3) นายไพจิตร ปรวิวัฒนากุล วุฒิ กศ.ม. (การวัดและประเมินผล) ตำแหน่งผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนโกสุมพิทยาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

2. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว (มีค่า IOC ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป) ตรวจสอบคุณภาพด้วยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน ในเขตพื้นที่ตำบลบัวคือ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2.2 นำแบบสอบถามมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item – Total Coreiation) มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .51 ถึง .87 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 99) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบทุกด้าน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายอำเภอเมืองมหาสารคาม เพื่อประสานการเก็บข้อมูลของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลบัวคือ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
2. นำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงกำนันและผู้ใหญ่บ้านไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ใช้การศึกษา
3. ให้มีผู้ช่วยผู้ศึกษาในแต่ละหมู่บ้านเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนผู้ศึกษา
4. เก็บรวบรวมข้อมูลตามกำหนดเวลา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้อง
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อจากการจำแนกอำนาจจำแนกรายข้อในแบบสอบถามกำหนดไว้ 5 ระดับคะแนน โดยประยุกต์ใช้จากการตรวจให้คะแนนของ บุญชม ศรีสะอาด. (2543 : 100) ดังนี้

ระดับการปฏิบัติดีเยี่ยม	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับการปฏิบัติดี	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับการปฏิบัติพอใช้	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับการปฏิบัติควรปรับปรุง	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับการปฏิบัติควรปรับปรุงอย่างยิ่ง	กำหนดให้	1 คะแนน

5.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่อง

คอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมาย

ค่าเฉลี่ย โดยประยุกต์ใช้จากการตรวจให้คะแนนของบุญชม ศรีสะอาด (2543 : 102) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า ระดับการปฏิบัติดีเยี่ยม

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า ระดับการปฏิบัติดี

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า ระดับการปฏิบัติพอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า ระดับการปฏิบัติควรปรับปรุง

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า ระดับการปฏิบัติควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และการวิเคราะห์

ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. การวัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ

ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของกำนัน

และผู้ใหญ่บ้าน สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ t-test , F-test (One-way ANOVA) และ

กรณีพบความแตกต่างผู้ศึกษาใช้การเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้ LSD (Least Significant

Difference)

4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency)

และอภิปรายเชิงพรรณนาตามเนื้อหา (Content Analysis)